

Hembygds filatelisten

Nr 4 2015

Tidskrift för hembygdsfilateli

Årgång 32

Innehållsförteckning

Riksföreningen för Hembygdsfilateli	2
Ordföranden har ordet.....	3
<i>Anders Bock</i>	
Medlemsavgift för 2016	3
Många stämplat försvinner	3
<i>Göran Hejtz</i>	
Ett par värmländska kuriositeter.....	4
<i>Hans Allan Löfberg</i>	
Poststationer för avlägsna orter.....	6
<i>Gunnar Zetterman</i>	
Spårvagnsbefordran av post i Malmö	14
<i>Thomas Wallner</i>	
Nya medlemmar mm	16
Tillfällig postanstalt.....	19
<i>Gunnar Zetterman</i>	
Möten Våren 2016	20

Hembygdsfilatelisten

TIDSKRIFT FÖR MEDLEMMAR I RIKSFÖRENINGEN FÖR HEMBYGDSFILATELI

Tidskriften utkommer i februari, maj, september och december.

MANUSSTOP FÖR KOMMANDE NUMMER: 20/1, 1/4, 20/6, samt 1/10.

Redaktionsgruppen

Anders Bock (ordförande)

Runebergsgatan 3

114 29 Stockholm

0708-49 06 39

anders.bock@comhem.se

Lars Wester

Gunnar Zetterman (redaktör)

gunnar@smpps.se

Annonspriser:

Medlemmar: gratis (svartvit)

Handlarannons (färg):

Helsida bak 1200 kr,

Övriga helsidor 1000 kr

Halvsida 600 kr

Handlarannons (svartvit):

Helsida bak 800 kr

Övriga helsidor 750 kr

1/2 sida 400 kr

1/4 sida 250 kr.

Riksföreningen för Hembygdsfilateli

RIKSFÖRENING INOM SVERIGES FILATELIST-FÖRBUND

Styrelsen

Ordförande

Anders Bock
Runebergsgatan 3
114 29 Stockholm
0708-49 06 39
anders.bock@comhem.se

Vice ordförande

Lars Wester
Tegelviksgatan 81
116 47 Stockholm
08-580 341 65
lwester89@gmail.com

Kassör

Alf-Göran Arneholm
Kopparvägen 43A 2tr
791 41 Falun
070-633 13 06
alarn2001@hotmail.com

Sekreterare

Kent Karlsson
Pyrolavägen 13 4tr
181 60 Lidingö
08-766 01 85, 070-370 25 03
kk.karlsson@comhem.se

Vår webbsida & e-post

www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna
e-post: hb.filateli@gmail.com
På föreningens hemsida finns en del äldre nummer av Hembygdsfilatelisten tillgängliga som pdf:er.

Ledamot

Gunnar Lithén
Vejlegatan 9 5tr
164 44 Kista
070-378 00 11
gunnar.lithen@gmail.com

Suppleanter

Hans von Euler
Skiljevägen 11
182 56 Danderyd
08-753 43 86, 072-250 06 89
hans.euler@telia.com

Göran Heijtz

Box 19541
104 32 Stockholm
arb.: 08-10 83 62, bost.: 08-10 74 01
goran@novastamps.com

Redaktör (adjungerad)

Gunnar Zetterman
Siargatan 15 2tr
118 27 Stockholm
08-642 40 48
gunnar@smsp.se

Årsavgift

Årsavgiften är för närvarande 120 kronor.
Föreningens PlusGiro: 98 86 28-4

Ordföranden har ordet

För oss i Hembygdsfilatelisterna blev Nordia en succé. Och det på fler sätt. Först och främst fick vi ytterligare 23 medlemmar i föreningen. Till er alla vill jag säga: Välkomna! Jag hoppas att ni kommer att trivas, få ut mycket av ert medlemskap och tillföra föreningen mycket vetande och goda artiklar till vår tidskrift.

Till er alla i styrelsen liksom övriga medlemmar som både före och under utställningen gjorde ett synnerligen gediget arbete: Ett stort tack! Att det sedan gick bra för många av våra medlemmar som utställare av hembygdssamlingar och samlingar med hembygdsanknytning får bli en extra bonus på en lyckad utställning.

Anders Bock

Medlemsavgift för 2016

Dags att betala 2016 års medlemsavgift om 120:- Betalningen görs lämpligast via föreningens PlusGiro nr 98 86 28-4.

Var nogna med att **ange namn och hemort** på blanketten eller i datorn. Det är så trist att behöva utreda anonyma inbetalare.

Kanske har Du någon i Din närhet som gärna vill ha ett eget exemplar? Tipsa kassören om namn och adress så löser vi det problemet! ◇

Många stämplor försvinner

Göran Hejtz

Stämpel som sjunger på sista versen?

Enligt erhållen information måste alla stämplor innehålla ordet Postnord fr. o. m. den 1/1 2016. Det innebär att många stämplor kommer att bytas ut. Det är oklart om alla ombud även framlades kommer att ha stämplor eftersom de knappt används.

Dokumentera gärna stämplorna i ditt område före och efter årsskiftet, speciellt intressant är uppgifter om postorter som upphör. ◇

Ett par värmländska kuriositeter

Hans Allan Löfberg

Den första januari 1875 var en märkesdag för alla hembygdsfilatelisterna. Då inrättades ett mycket stort antal poststationer i Sverige. Bara i Värmland var det 70 stycken (se referens 1).

Bland dessa fanns Grums, sorterande under postkontoret i Karlstad, och Ingerdsby under postkontoret i Arvika.

När man beställde en poststämpel för Grums tolkade gravören s:et i namnet som genitivändelse och graverade namnet GRUM (se figur 1). Denna stämpel användes, i brist på annat, ända till början av oktober 1876. Ett tjugotal stämpelavtryck med GRUM är kända. I november 1876 hade man fått en ny stämpel med det riktiga namnet GRUMS (se figur 2).

I den lilla byn Ingersbyn vid sydändan av sjön Gunnern, ungefär 1 mil norr om Arvika, inrättades en poststation med namnet INGERDSBY (se referens 2). Hemmansägare Daniel Andersson i Bosebyn utsågs till föreståndare med ett årsarvode på 150 kronor. I rapport från postmästaren i Arvika konstaterades att

frimärken för knappt 60 kronor hade sålts under hela år 1875. Det var mer eller mindre bäddat för indragning och Poststyrelsen beslöt att poststationen skulle dras in 31 december 1877. Man hade också konstaterat att den inte var nödvändig för utväxling av tjänsteförsändelser då det bara kommit ett enda tjänstebrev från öppnandet fram till mitten av juni 1877. Gunnarskogs poststation låg ju bara någon mil bort (se referens 3).

Att det varit liten aktivitet vid poststationen Ingerdsby framgår av att det inte hittats ett enda stämpelavtryck när Rune Gustafsson utgav den första ortstämpelkatalogen 1976. Det står naturligtvis Ingerdsby enligt de officiella kungörelserna. Och så fortsatte det i kommande utgåvor i det som blev Facit Postal™.

Men så för ett par år sedan hittades ett 30 öres ringtypsmärke i en bunt med ett läsbart stämpelavtryck! Då kan man se att namnet i stämpeln är INGERDSBYN (se figur 3). Även om stämpeln inte

Figur 1 Grum.

Figur 2 Grums.

Figur 3 Ingerdsbyn.

är helt synlig kan man av symmetriskäl avgöra att namnet måste sluta med ett N. Så nu står det Ingerdsbyn i Facit Postal™. Varför Generalpoststyrelsen gav poststationen namnet Ingerdsby är ju något förvånande då byn heter INGERSBYN. Någon risk för namnförväxling med annan poststation fanns inte. Först 1884 inrättades Ingelsby i Närke.

Referenser:

1. Kongl. Generalpoststyrelsens Cirkulär N° XXXI 1874.
2. Kongl. Generalpoststyrelsens Cirkulär N° XLI 1877.
3. Lindgren, Erik: Kortlivade postnamn i Värmland (1991).

inom Wermlands län:

poststationer, lydande under:

- a) *postkontoret i Karlstad:*
Alster, Hammarö, Nor, Segerstad, Malöga, Norbro, Ny, Bostilsäter, Eskilsäter, Afvelsäter, Grums, Värmskog, Högsäter, Högerud,
- b) *postexpeditionen i Molkom:*
Elfsbacka, Sunnemo,
- c) *postkontoret i Filipstad:*
Yngshyttan, Långbanshyttan, Gäsborn, Elfsjöhyttan, Nordmark, Råmen, Gustaf Adolf, Brattfors, Kungsskog,
- d) *postkontoret i Kristinehamn:*
Storfors, Lungsund, Kroppa,
- e) *postexpeditionen i Degerfors:*
Rudskoga, Skagern, Kilsby,
- f) *postexpeditionen i Råda:*
Nedre Ullerud, Öfre Ullerud, Ransäter, Ekshärad,
- g) *postkontoret i Sunne:*
Östra Emtervik, Westra Emtervik, Frykerud, Magneskog, Gräsmark, Stöpafor, Lysvik, Lekvattnet, Rådom, Öfverby, Hvit-sund, Östmark, Röjdåfors, Nyskoga,
- h) *postkontoret i Arvika:*
Gunnarskog, Ingerdsby, Bortan,
- i) *postexpeditionen i Gillberga:*
Elgå, Glafva, Stafnäs, Kila, Sillerud, Lennartsfors, Blomskog,
- k) *postkontoret i Åmål:*
Svanskog, Långserud,
- l) *postinspektionen i västra jernvägspostdistriktet:*
Helgebodafors, Eda, Köla, Jernskog, Skillingmark, Karlanda, Holmedal, Sundsby, Östervallskog,

Ur Cirkulär N° XXXI 1874.

Poststationer för avlägsna orter

Med Westerbottens län som exempel

Gunnar Zetterman

Upprinnelse till den här artikel började med en fråga hur det kom sig att det inte fanns några stämpelavtryck från Poststationer i Västerbotten före 1869, trots att flera av dem öppnat flera år tidigare. Första delen av artikeln är ett försök att beskriva varför ett nytt slag av poststation inrättades och vilka regler som gällde för dem. Andra delen är ett försök till historieskrivning av Västerbottens tidiga poststationer.

Innan det fanns poststationer hade mindre orter så kallade postuppsyningsmän, vilka var utsedda av ordsbefolkningen. Mot en mindre betalning tog de emot och lämnade ut brev. Men de hade ingen portouppbörd eller rätt att på postverkets ansvar hantera värdebrev.

— 32 —

Stockholm den 4 Oktober 1860.

Cirkulär

till samtliga Postförvaltare i Riket.

Genom nådigt bref den 9 sistlidne Mars har Kongl. Maj:t bemyndigat Kongl. General-Post-Styrelsen att, å lämplige ställen, inrätta ett nytt slag af poststationer, hvilka äro ämnade att, såsom speditjonskontor, för mera aflägsna orter underlätta förbindelsen med närmaste postkontor eller postexpedition.

För detta nya slag af poststationer har Kongl. Styrelsen denna dag utfärdat en Instruktion, af hvilken 1 exemplar härhos bifogas, att tjena postförvaltaren till kännedom och efterriktelse, för den händelse att framdeles kommer att i närheten af den postanstalt, som af postförvaltaren förestås, inrättas en eller annan dylik poststation. Stockholm den 4 Oktober 1860.

O. W. STAEL VON HOLSTEIN.

Wilhelm Ruos.

Cirkulär Nr 32 1860 om inrättandet av Poststationer för avlägsna orter.

År 1860

År 1860 bemyndigade Kongl. Maj:t Kongl. General-Post-Styrelsen att inrätta ett nytt slag av poststationer för mer avlägsna orter för att underlätta förbindelsen med närliggande postkontor eller postexpedition.¹

För detta nya slag av poststation utfärdades en Instruktion, som bifogades cirkuläret.

§. 3.

Poststationen emottager och befordrar:

1:o *Rekommenderade, slutna bref* — ehvad desamma är till in- eller utrikes orter adresserade — för hvilka porto- och rekommendationsafgifterna blifvit till fullo erlagde;

2:o *Orekommenderade portobref*:

a) till alla *inrikes* orter, för hvilka porto blifvit behörigen godtgjort;

b) till *utrikes* orter, antingen frankerade ända fram till adressorten, eller också, i fråga om sådana utrikes orter dit frankeringsfrihet eger rum, helt och hållet obetalade;

3:o *Fribref* till inrikes orter, aflemnade af personer, som åtnjuta fribrefrätt;

4:o s. k. *Lösbref*, hvarmed menas sådana bref, som adresserade till ställen, belägne emellan poststationen och närmaste postkontor eller postexpedition, direkte

1 Cirkulär Nr 32, den 4 oktober 1860

till stationens inlemnats eller med post ankommit.

§. 4.

Mom. 1. Alla de i förgående §. nämnda porto- och rekommendationsafgifter böra erläggas i frimärke, hvilka skola finnas brefven åsatta, då desamma från stationen afsändas.

Mom. 2. Till den ändan skall stationsföreståndaren vara försedd med nödigt antal portofrimärken till afsalu, och eger han att från den postanstalt, hvarunder stationen lyder, på kredit erhålla frimärken till ett belopp, motsvarande det inom kvartalsvis tillkommande arvode.

§. 7.

Äfvenså eger stationsföreståndaren att för lösbref, som å stationen till befördran inlemnas, uppbära och sig tillgodobekräkna en afgift af tre (3) öre.

§. 9.

Mom. 1. Vid stationen skall å lämplig ställe finnas anbragt en vanlig låst breflåda, uti hvilken allmänheten må kunna, vid hvarje tid på dygnet, inlägga bref, hvilka skola med posten fortskaffas.

Mom. 5 Slutligen sammanbindas brefven uti bundtar af lämplig storlek och inläggas, jemte förteckning i en linnepåse, hvarefter denna sammanknytes, med stationens sigill förseglas och inneslutes i den särskilda väska som är afsedd för postförsändelser emellan stationen och det närgränsande postkontor eller postexpedition, dit posten skall fortskaffas.

§. 13.

Mom. 1. Till de postkontor eller postexpeditioner, med hvilka poststationen står i direkt förbindelse, skall af stationsföreståndaren, vid hvarje års utgång, aflemnas förteckning å alla sådana byar, gårdar och ställen, till hvilka postförsändelser lämpligen kunna genom stationen fortskaffas.

Mom. 3. Med ledning af denna, sålunda uppgjorda, förteckning skola till poststationen försändas alla de orekommenderade och slutna rekommenderade bref samt alla tidningar, hvilka äro adresserade till personer, bosatte inom poststationens område, utan afseende derå om stationens namn finnes i adressen intaget eller icke.

§. 14.

Ehuru stationsföreståndaren icke åligger att låta kringbära ankomna postförsändelser, bör han dock söka medverka dertill, att desamma så snart som möjligt komma adressaterne tillhanda.

§. 17.

Mom. 1. Från den i 1 §. mom. omfördälda postanstalt eger stationsföreståndaren bekomma:

- a) en breflåda, att användas på sätt i 9 §. finnes föreskrivet;
- b) en brevåg med tillhörande vigter;
- c) ett sigill;

Cirkulär till samtliga Postförvaltare i Riket.

Under återopande af cirkuläret den 4 sistlidne Oktober meddelar Kongl. General-Post-Styrelsen härmed, att poststationer af den beskaffenhet, som i samma cirkulär omförmäles, komma att den 13 nästinstundande Februari öppnas

dels i *Backe* inom Vester-Norrlands län, *Böda* på Öland, *Pajala* och *Öfver-Kalix* inom Norrbottens län, *Asele* i Vesterbottens och *Wermulö* i Stockholms län, i stället för de på dessa orter nu varande postuppsyningsmans-stationer.

dels ock i *Bjåsta* by af Nätra socken samt i *Torps* socken af Medelpad inom Vester-Norrlands län, i *Borensberg*, beläget invid Husbyfjöl i Östergötlands län, vid *Säby* sockens kyrka inom Jönköpings län samt i *Hofva* by och å lägenheten *Karlstund* i Udenäs socken af Skaraborgs län.

Bland dessa poststationer komma

<i>Backe</i>	att lyda under postkont. i <i>Sollefteå</i> ,			
<i>Bjåsta</i>	” ”	<i>Örnsköldsvik</i>	<small>(samt att derjente äfven direkte utvexla postförsändelser med</small>	postexp. i <i>Ullånger</i> .
<i>Borensberg</i>	” ”	<i>Linköping</i>		ditto
<i>Böda</i>	” ”	<i>Borgholm</i> .		
<i>Hofva</i>	” ”	<i>Mariestad</i>	ditto	postexp. i <i>Ramundeboda</i> och <i>Töreboda</i> .
<i>Karlstund</i>	” ”	<i>Wasbacken</i>	ditto	postkont. i <i>Åskersund</i> och postexp. i <i>Karlsborg</i> .
<i>Pajala</i>	” postexp. i	<i>Öfver-Torneå</i> .		
<i>Säby</i>	” postkont. i	<i>Eksjö</i>	ditto	postexp. i <i>Bozholm</i> .
<i>Torp</i>	” ”	<i>Sundsvall</i>	ditto	postkont. i <i>Ostersund</i> .
<i>Wermulö</i>	” ”	<i>Stockholm</i> .		
<i>Asele</i>	” postexp. i	<i>Lycksele</i> , och		
<i>Öfver-Kalix</i>	” postkont. i	<i>Neder-Kalix</i> .		

Bref, hvilka äro ämnade att adressaterna tillställas genom någon af dessa poststationer, behöfva, jemlikt föreskriften i 13 §. 3 mom. af Instruktionen för poststationernas föreståndare, icke i adressen innehålla poststationens namn, utan endast angifva det postkontor eller den postexpedition, som, i direkt postutvexling med ifrågavarande station, eger att tillställa densamma brefvet. Der emellertid så skulle hända att till befördran inlemnas bref, som icke upptager annan adressort än en af förenämnde poststationer, bör genom postförvaltarens försorg detsamma tillsändas det postkontor eller den postexpedition, genom hvilken postförvaltaren, med ledning af ofvan meddelade uppgifter, finner detsamma snarast hinna bestämmelseorten. Stockholm af Kongl. General-Post-Styrelsen den 7 Januari 1861.

O. W. STAEL VON **HOLSTEIN.**

Cirkulär Nr 2 1861.

d) 2 ex. af Kongl. General-Post-Styrelsens kungörelse den 31 Maj 1858;²

e) 2 ex. af gällande Utrikes Portotaxa med dertill hörande supplement samt alla sådana Kongl. General-Post-Styrelsens cirkulär, som innefatta ändring eller tillägg till samma taxa;

f) blanketter till den kontrabok och formulär till den förteckning, hvilka omförmäles i 9 §. 4 mom.;

g) blanketter till rekommendationsbevis samt

h) nödige postpåsar.

...

Stockholm af Kongl. General-Post-Styrelsen den 4 Oktober 1860.

O. W. Stael von Holstein.

Wilhelm Roos.

Cirkulär Nr 44 innehåller instruktioner om hur brev till och från poststationer skall expedieras: "... att de till Poststationer adresserade bref ej må direkte till dessa expedieras af andra Postkontor eller Postexpeditioner, utan böra af andra Postkontor eller Postexpeditioner till de närgränsande karteras för af dem till poststationerne förtecknas."³

Från första juli detta år måste korrespondent som begagnar sig av brevlåda

2 Cirkulär med anledning av att enhetsportot 4 skilling, motsvarande i riksgäldsmynt 12 1/2 öre den 1 juli 1858 ändrades till 12 öre jämnt i samband med att frimärken i öresvalörer gavs ut.

3 Cirkulär Nr 44 den 3 december 1860.

ovillkorligen förse brevet med porto-frimärke.⁴

År 1861

Den 15 februari öppnas de första Poststationerna i Backe, Bjästa, Borensberg, Böda, Hofva, Karlslund, Pajala, Säby, Torp, Wermdö, Åsele och Öfver-Kalix.⁵ Notera att man skall inte ange poststationens namn i adressen utan endast "angifva det postkontor eller den postexpedition, som i direkt postutvexling med ifrågavarande station, eger att tillställa densamma brefvet".

På förekommen anledning meddelar Cirkulär Nr 15 den 4 Mars 1861 att alla privata brev, som med de av Kongl. Postverket bekostade poster befordras mellan dessa poststationer och närmaste postkontor eller postexpedition, "skola vara underkastade vanligt brefporto à 12 öre per enkelt bref ...hvaremot bref, vexlande emellan två närbelägna poststationer komma att, såsom förut behandlas såsom lösbref."

År 1862

"Äfvenså upphör härigenom tillåtelsen att, på grund af cirkuläret den 4 mars 1861, såsom lösbref behandla bref, som vexlas direkte emellan två poststationer, utan att passera något postkontor eller någon postexpedition. Der sådana bref förekomma, skola om desamma befordras i jernvägspostkupé, de å brefven anbragta frimärkena makuleras af resepostexpeditionen, hvaremot i annat fall

4 Cirkulär Nr 12 den 19 april 1860.

5 Cirkulär Nr 2 den 7 januari 1861.

makulering skall af den poststationsföreståndare, som afsänder brefven, verkställas tills vidare på det sätt, att frimärkena med bläck öfverkorsas samt å desamma med siffror anbringas afgångsdagen och månadens ordningsnummer (den 12 februari tecknas 12/2, den 6 juni 6/6 o.s.v.).

12 öre vapen med bläckmakulering utförd enligt föreskriften i cirkulär nr 70.

I öfrigt erinras härigenom derom, att i allmänhet, vid frimärkens makulering på vanligt sätt med stämpelaftryck i trycksvärta, stämpelns datum bör blifva synligt å hvar särskildt frimärke; att om, vid brefs afsändande, de derå befintliga frimärkena icke blifvit, såsom vederbort, makulerade, hvad sålunda blifvit försummadt skall rättas af postförvaltaren å ankomstorten.⁶

I kungörelsen som följde med cirkulär 70 som bilaga står det: "Har bref, åsatt frimärke, å postanstalt inlemnats eller dit ankommit i breflåda eller lös-väska, skall, ehvad brefvet bör genom postanstalten direkte utlemnas eller

6 Cirkulär Nr 70 den 27 november 1862. Cirkuläret behandlar också de nya viktberäkningarna för brev som trädde i kraft den 1 januari 1863.

vidare befordras, frimärket af samma postanstalt makuleras medelst aftryck i trycksvärta af postanstaltens namn- och datumstämpel. Äro å bref anbragte flere frimärken, bör hvar sådant förses med särskild stämpel."

År 1863

"... för lösbref, ... , som väl jemte öfriga posterne befordrats, men derunder ej passera mer än en postanstalt, antingen de till denna lösa eller i väska insändas eller de å postanstalten inlemnas för att på förenämnde sätt tillställas adressaterne, erlägges äfvenväl 3 öre. Vigten af dessa bref får ej överskjuta tjugofem ort."⁷ Bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari.

Den 16 januari⁸ skedde stora förändringar när det gällde postens befordran på "jernbana". På alla orter med en järnvägsstation, som saknade postkontor eller postexpedition, inrättas poststationer, vilka i allmänhet förestås av stationsinspektor, stationsmästare eller annan järnvägstjänsteman på stället.

Brev ställda till någon *poststation å linien* skall karteras direkt och ensamt på postkupén.

Med cirkuläret följde tre instruktioner. I den tredjes § 9 Mom. 1 står det: "Å bref, som till stationen ankomma från annan poststation vid linien och således ej blifvit å postkontor eller postexpedition behandlade, skola innan brefven utlemnas, af ankomststationen, frimärkena

7 Cirkulär Nr 70 den 27 november 1862.

8 Cirkulär Nr 2 den 23 januari 1863.

KONGL. GENERALPOSTSTYRELSENS 253
1869. CIRKULÄR. N^R 12.

Till samtliga postförvallare,

om stämpling af alla de postförsändelser, som från poststation afgå, m. m.

Sedan genom cirkulärskrifvelsen den 22 december sistlidet år (cirk. nr 27) Kongl. Generalpoststyrelsen föreskrifvit, bland annat, att vid direkt försändning äfven från poststation af post uti slutet paket — d. v. s. då de posten tillhörande försändelser finnas å en medföljande brefförteckning upptagna — skola de ett bref åsatta frimärken alltid makuleras å afgångsorten,

har, med afseende å vigten och angelägenheten deraf, att å postförsändelser i allmänhet finnas uppgifter om ursprungliga afgångspostanstalten och tiden för deras expedierande derifrån,

Kongl. Generalpoststyrelsen funnit skäligt härigenom förordna, att *alla* de från en poststation afgående försändelser, således bland andra äfven fribref och obetalade bref till utrikes orter, skola fördes med poststationens stämpel för afsändningsdagen.

Denna föreskrift tillämpas genast af alla de poststationer, hvilka redan erhållit de härför erforderliga datumstämplar, men af öfrige poststationer i den mån dylika stämplat genom vederbörande fullständiga postanstalter komma dem från allmänna postpersedelförrådet tillhanda.

I sammanhang härmed fästes, på förekommen anledning, vederbörande postförvaltares uppmärksamhet derå, att fribref, som af dem aflätas, böra med postanstaltens tienstesigill förseglas. Stockholm den 20 september 1869.

WILHELM ROOS.

^{e. f.}
J. R. Öfwerström.

Cirkulär om att frimärken i fortsättningen skall makuleras på den ursprungliga poststationen..

ångbåtslinjer. För mer information om strålstämplat se Haij.

År 1865

Den 1 oktober 1865 avvecklas de sista postuppsyningsmansplatserna. De uppgraderas till Poststationer.⁹

År 1868

År 1868 kommer beslut om att även breven som skickas från poststationer skall makuleras med en stämpel, som rekvireras från persedelförrådet.

Normalstämpel 10

”På förekommen anledning har Kongl. General-Post-Styrelsen funnit nödigt härigenom till behörigt iakttagande föreskrifva, att vid direkt försändning äfven från poststation af post uti slutet paket, vare sig att posten är stäld till fullständig postanstalt eller till annan poststation, med hvilken direkt postutväxling kan ega rum, skola de ett bref åsatta frimärkena alltid makuleras å afgångsorten ...Makuleringsstämplar, såväl för alla sådana poststationer, hvilka icke redan blifvit med dylika stämplat försedda ... ega vederbörande postförvaltare, hvarunder dessa poststationer eller postiljoner äro lydande, att från allmänna postpersedelförrådet efter requisition erhålla.”¹⁰ (Avser normalstämpel 10.)

9 Cirkulär Nr 11 den 22 juli 1865.

10 Cirkulär Nr 27 den 22 december 1868.

År 1869

Under år 1869 börjar normalstämpel 10 levereras ut från förrådet och skall omedelbart tas i bruk.¹¹

När de poststationer, som haft strålstämplat, får de nya stämplatarna med namn och datum återsändes strålstämplatarna. ◇

Korsnäs strålstämpel returnerades den 4 december 1869 efter det att en datumstämpel levererades den 24 november 1869.

Källor:

Tryckta

Kungl. General-Post-Styrelsens cirkulär Haij, Curt; Strålstämplatarnas historia, Stockholm 1956.

I nästa nummer fortsätter artikeln med ett försök att beskriva hur dessa bestämmelser kom att genomföras i Westerbottens län.

11 Cirkulär Nr 12 den 20 september 1869.

Spårvagnsbefordran av post i Malmö

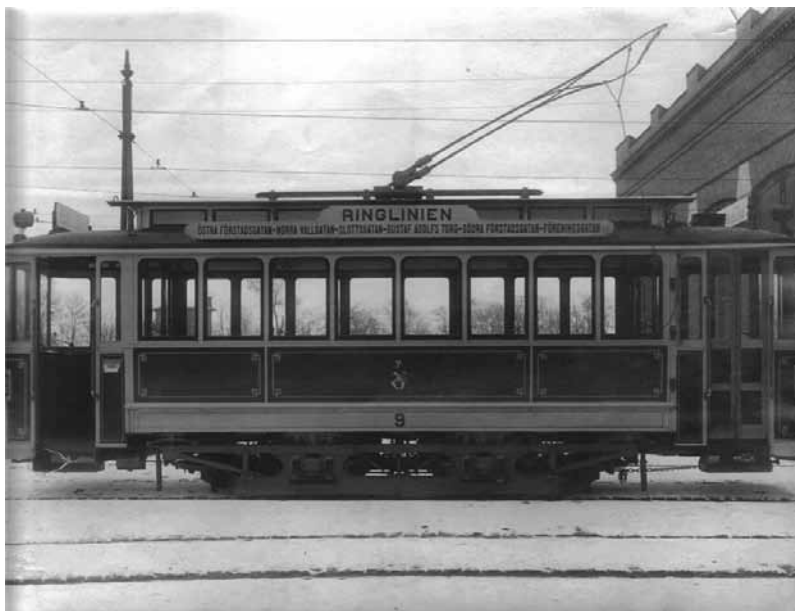
Thomas Wallner

Redan under 1873 börjar funderingar på en hästspårväg i Malmö. Möjligen sneglade man då på den danska huvudstaden Köpenhamn som hade haft hästspårvagnar sedan 1863. Redan 1879 kom en första ansökan om att få anlägga hästspårväg i Malmö som följdes av flera ansökningar 1880 och 1884, dessa beviljades dock inget tillstånd.

Det var förs när majoren C. M. Frick kom med sitt förslag 1886 som kommunen kunde godkänna planerna. C. M. Frick bildade i maj 1887 Malmö Spårvägsaktiebolag och den 15 juli samma år började spårläggningen. Under augusti

1887 levererade Kockums Mekaniska Verkstad hästspårvagnar vilka målats i gul färg. Sedan kuskar anstälts kunde de första provkörningarna ta sin början. Söndagen den 27 augusti 1887 kunde man inviga den första linjen Södervärn-Hamnen, som var 3,5 km lång och resan tog cirka 20 minuter.

Några år senare så blev posten i Malmö intresserad av att befördra brev med spårvagnarna. Den 15 mars 1895 bestämdes vid ett möte hos Kungl. Generalpoststyrelsen att ett kontrakt skulle upprättas med Malmö Spårvägsaktiebolag. Från och med den 1 maj

Malmöns spårvagnsnät elektrifierades 1907. Vid ingången till vänster syns brevlådan.

samma år så skulle brevlådor medfölja på linjen Östervärn-Södervärn. Dessa skulle genom postens försorg avhämtas och utbytas mot andra, vid bestämda tider när spårvagnen passerade postkontoret.

Postverket fick själv stå för uppställningsanordning som till en början berörde 30 spårvagnar. På persedelförrådet i Stockholm förändrades 30 äldre insatsbrevlådor för att passa ändamålet.

Den 1 april 1894 fick Malmö sina första brevsamlingsställen Malmö Poststation No I och No II. Redan då använde man sig av hästspårvagnarna för att transportera posten från dessa till huvudpostkontoret. När postdirektören gjorde hemställan till poststyrelsen om öppnande av dessa båda brevsamlingsställen gjordes även en hemställan om att för postkontorets räkning inköpa två spårvagnsbiljetter per år. Dessa skulle begagnas av postbetjente som fick i uppdrag att av hämta posterna på brevsamlingsställena tre gånger om dagen. Kostnaden för biljetterna blev endast 37 kronor och 50 öre per år. ◇

Till Postdirektören i Malmö

Med anledning av er skrivelse den 23 dennes har förhör anställt med kusken nr. 14 Carnegie som körde vagnen nr. 8 då brevlådan i densamma sänkades och upplyser Carnegie att då han vid halv sju tiden på aftonen kom till Södervärn, ombytte han som vanligt brevlådan från främre till bakre plattformen. Vid framkomsten till Södervärn der kusken nr. 8 Pettersson emottog samma vagn sänkades lådan. Från Östervärn till Wårnhem medföljer icke konduktör och utanför stationen saknas belysning hvarför brevlådan der troligen genom okynne blifvit i mörkret borttagen.

Malmö den 24 oktober 1895

För Malmö Spårvagnsaktiebolag/
Guntrie

Den hästdragna spårvägslinjen mellan Södervärn och Östervärn. (Se tidningens baksida för större bild i färg.)

Nya medlemmar mm

Nya medlemmar

Börje Andersson
Bieåsen 35
641 96 KATRINEHOLM
0150-260 23

Håkan Andersson
Lummervägen 34B, lgh 1001
302 40 HALMSTAD
starandstamp@outlook.com

Thomas Bayerlein
Stenåsgränd 10
187 76 TÄBY
thbayerlein@yahoo.se
070-672 19 09

Christer Björkmarker
Grännaforsa kvarn 1
342 63 MOHEDA

Erika Dingfors
Linnégatan 11
742 36 ÖSTHAMMAR
erika.dingfors@telia.com
0173-214 69

Klas Eriksson
Kvarnstigen 7
136 47 HANINGE
klasseeriksson@hotmail.com
08-741 07 19

Bengt Forslund
Grytnäs
Norra Byvägen 7
793 92 LEKSAND
befo_48@hotmail.com
073-047 77 06

Steinar Fridthorsson
Vanjas Gränd 15
245 65 HJÄRUP
naphila@internet.is

Börje Hjelm
Högnäsvägen 19
196 34 KUNGSÄNGEN
hjelmborje@gmail.com
076-909 36 06

Leif Jaråker
Flottiljgatan 50
721 31 VÄSTERÅS
info@fygexpo.se
070-588 12 84

Bo Johansson
Fyndevägen 25
191 63 SOLLENTUNA
bosseg.j@spray.se
070-630 94 12

Börje Johansson
Fäbodvägen 30
862 41 NJJURUNDA
jb.johansson@telia.com
070-546 50 20

Kent Karlsson
Smedsgränd 2A
753 20 UPPSALA
018-60 17 44

Roland Knutsson
Ringvägen 10
737 41 FAGERSTA
rolleknutsson@hotmail.com
072-558 66 70

Rickard Mannberg
Luvsjögatan 9
641 53 KATRINEHOLM
rickard@mannbergs.com
070-268 07 03

Bert Myde
Hollywoodvägen 1
192 77 SOLLENTUNA
myde.bert@gmail.com
0737-44 57 51

Lars Nilsson
Gaffelgatan 8
724 76 VÄSTERÅS

Mari-Anne Olsson
Hökvägen 32
141 72 HUDDINGE

Hans Pettersson
Erikslundsvägen 16
611 61 NYKÖPING
hans.n.pettersson@enamalt.se
0760-41 17 32

Erik Sjödin
Norra Gävlevägen 53
810 40 HEDESUNDA
erik.sjodin@ptj.se
070-304 40 22

Ulf Sjödin
Vaxmorav 15B
192 48 SOLLENTUNA
ulf.sjodin@tele2.se
0702-88 99 55

Kjell Stenström
Spireagången 6
611 45 NYKÖPING
kjell.stenstrom@nykoping.se
073-225 02 83

Torbjörn Sundén
Mårdvägen 40
906 42 UMEÅ
torbjorn.sunden@ume.se
070-308 24 04

Johnny Sundin
Runemovägen 133
822 92 ALFTA
johnnysundin@hotmail.se
073-824 15 03

Christer Wahlbom
Humlegränd 6A
179 60 STENHAMRA
christerwahlbom@hotmail.com
08-560 443 35

Jonas Walker
Muskötgränd 3
853 56 SUNDSVALL
jonas.walker@spray.se
070-215 69 51

Anders Vesterlund
Räbbmogatan 8
865 32 ALNÖ

Peter Vik
Måndagsvägen 29
123 60 FARSTA
Sven-Erik Åhgren
Bagarbyvägen 54
191 34 SOLLENTUNA
08-96 47 67

Lars Gunnar Öqvist
Stigbergsvägen 8C
752 42 UPPSALA
lars_oq@hotmail.com
018-55 57 58

Adressändringar

Anders Grönkvist
Oskarsparken 9 lgh 1002
702 12 ÖREBRO
anders.grnkvist@telia.com
019-12 89 40

Christer Karlsson
Kvarnkullsvägen 10
754 45 UPPSALA
allmoget@gmail.com
018-25 38 39

Mat Röing
750 US Highway 89 South. #4
GARDNER
MT 590 30
USA
mr22841@gmiol.com

Anders Weiss
Kyrkogatan 33
803 11 GÄVLE
farbror@telia.com
026-18 14 35
070-546 17 32

Lars Wester
Tegelviksgatan 81
116 47 STOCKHOLM
lwester89@gmail.com
08-580 341 65

Nya mailadresser

Tord Larsson
tord@isonine.se

Lars Haagen
lohaagen@gmail.com

Roland Lenneborg
roland.lenneborg@edu.habo.se

Bengt Martinsson
elisabengt@telia.com

Åke Nilsson
nilsson.ake45@gmail.com

Leif Eriksson
vasby1@hotmail.com

(forts. på sidan 20)

Tillfällig postanstalt

Gunnar Zetterman

I nummer 2 och 4 2014 hade vi två artiklar om tillfälliga postanstalter. Från vår medlem Tord Larsson har redaktionen fått ett exempel från Örebro 1. ◇

02 353
Norrköping 2

Plats för frankering
tämpel

Encombrant
Skrymmande

Urgent
I paket

Från Screen-Man Silkscreen Tryckeri AB
Box 191, 601 03 NORRKÖPING 1

Adressat
Dahlströms AB
Att: Stig Larsson
Box 48
701 02 Örebro 1

Ankomst
Assbeld
Läs sält

Stamp: HÄMTA
AUKTIONSKAMMAREN
KUNGSGATAN
ÖREBRO

Postmark: ÖREBRO 17 1975

Poststämpel: SVERIGE 5kr

Paketets innehåll
Trycksaker

Paketet kvitteras | Datum / 19
(ej med blyerts- eller färgpenna)
Adressatens namnteckning

Budets namnteckning (endast för asspaket)
Budets adress

Utlämningsdag | Paketets ankomstdag | Vikt i kg

Sign .....

BI 2010.03 S (Aug 69) Postverkets Tryckeri 227724 x

Paketanvisning avstämplat 1975-12-16 vid Norrköping 2 till Örebro 1 som skulle hämtas på Auktionskammaren Kungsgatan 26.

Den ligger ca 1,5 km från dåvarande Örebro 1 på Vasagatan i Örebro.

Paketet är ankomststämplat 1975-12-17.

Möten Våren 2016

ONSDAGEN DEN 27 JANUARI KL. 17.00 - 18.30

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 17.30 Samling.

Kl. 17.30 - 18.30 Gåvor och donationer till Postmuseum, Peter Lorentzon.

ONSDAGEN DEN 17 FEBRUARI KL. 17.00 - 20.00

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 18.30 Samling.

Kl. 18.30 - 20.00 Gemensamt möte med SSPD.

ONSDAGEN DEN 30 MARS KL. 17.00 - 18.30

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 17.30 Samling.

Kl. 17.30 - 18.30 Årsmöte.

ONSDAGEN DEN 27 APRIL KL. 17.00 - 18.30

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 17.30 Samling.

Kl. 17.30 - 18.30 "PERSSONS BLANDNING" med tonvikt på Hälsinglands posthistoria, Åke Persson.

Aktuella mötesdata finns alltid på föreningens hemsida:

www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna

Årsmötet 2016

Årsmötet 2016 äger rum den 30 mars 2016 kl. 17.30 på Postmuseum. Eventuella motioner till årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast den 20 januari för att kunna behandlas på mötet.

Motioner och styrelsens utlåtande över dem med förslag från styrelsen skall sändas ut senast i samband med kallelsen till årsmötet.

(forts. från sidan 18)

Gått ur föreningen

Rolf-Evert Andersson

Sören Nilsson

Inge Rönnbäck

Sivert Karlsson

John-Olof Ljungdahl